

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI MISTRZOSTWA SPORTOWEGO
W KROŚNIE

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

DOKUMENT DLA UCZNIÓW

Wrzesień 2025

Spis treści

WPROWADZENIE	3
CZĘŚĆ I ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY PRACOWNIKAMI A MAŁOLETNIAMI .	4
CZĘŚĆ II ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY UCZNIAMI	5
CZĘŚĆ III KORZYSTANIE PRZEZ MAŁOLETNIICH Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU	8
CZĘŚĆ IV OCHRONA MAŁOLETNIICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI Z SIECI	10
CZĘŚĆ V OCHRONA PRYWATNOŚCI MAŁOLETNIEGO.....	12
CZĘŚĆ VI ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO W PRZYPADKU DOZNAWANIA PRZEZ NIEGO KRZYWDY	13
GDZIE MOŻESZ ZGŁOSIĆ SIĘ PO POMOC?	20
WAŻNE NUMERY TELEFONÓW:.....	20

WPROWADZENIE

- W jakim celu zostały wprowadzone *Standardy Ochrony Małoletnich*?
- Co można w nich znaleźć?
- Prawa dziecka - dlaczego należy je znać?

Jednym z najważniejszych celów działania Szkoły jest chronienie was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

Konieczność ochrony was przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec dzieci powinniście mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w szkole,
- wasze prawa powinny być zawsze przestrzegane i respektowane,
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec was jakiegokolwiek formy przemocy – w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni, obowiązkiem Szkoły jest udzielić wam właściwej pomocy.

Istotnym i konkretnym działaniem Szkoły na rzecz waszej ochrony w szkole jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia waszych praw.

Zasady działania Szkoły na rzecz waszego bezpieczeństwa opisuje dokument – *Standardy Ochrony Małoletnich*. Dokument ten powstał z troski o waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o waszą godność oraz o wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Do opracowania *Standardów Ochrony Małoletnich* Szkoła została zobowiązana przez Państwo – uznano, że potrzeba wprowadzenia systemowego rozwiązania ochrony was przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – coraz powszechniejszą – cyberprzemocą, jest pilna i niezbędna.

Dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje wam zagrażają.

***Standardy Ochrony Małoletnich* określają:**

1. Główne kierunki działań szkoły na rzecz waszej ochrony, zwane w dokumencie standardami,
2. Zasady, czyli przyjęte w Szkole normy postępowania pracowników Szkoły i małoletnich uczniów, dotyczące w szczególności:
 - a. bezpiecznych relacji pracowników Szkoły z małoletnimi;
 - b. bezpiecznych relacji między małoletnimi;
 - c. korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
 - d. ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci.
3. Sposoby waszego postępowania w sytuacjach, w których czujecie się krzywdzeni oraz działania Szkoły zabezpieczające was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią również istotną formę zabezpieczenia waszych praw. W celu ochrony was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość

i przestrzeganie praw dziecka. Jako osobom małoletnim należy się wam szczególna opieka

i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteście w stanie sami należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona waszych praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników Szkoły.

Działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajecie się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej. Łamanie praw dziecka staje się więc źródłem krzywdy, której możecie doznać lub doznajecie zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników. Właśnie dlatego bardzo ważna staje się znajomość i przestrzeganie praw dziecka przez wszystkich członków szkolnej społeczności.

CZĘŚĆ I

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY PRACOWNIKAMI A MAŁOLETNIAMI

Mając na względzie dobro małoletnich i działając zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi i konwencjami międzynarodowymi oraz wewnątrzszkolnymi dokumentami m.in. statutem, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, programem wychowawczo – profilaktycznym oraz *Standardami Ochrony Małoletnich*:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w Szkole;
2. Pracownicy zgodnie ze swoimi kompetencjami wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności lub specjalnych potrzeb edukacyjnych;
3. Pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze i edukacyjne mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania;
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników Szkoły, stażystów i wolontariuszy.

CZĘŚĆ II

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY UCZNIAMI

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo;
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Statucie Szkoły;
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc i nie naruszają ich godności osobistej;
4. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości;
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi. W komunikacji z kolegami uczniowie zachowują szacunek, nie przerywają innym gdy się wypowiadają, słuchają gdy mówią;
6. Uczniowie akceptują i szanują siebie nawzajem. Okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów lub koleżanek. Nie kpią, nie wyśmiewają ich, nie krytykują;
7. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, opinii i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania jest wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy;
8. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i jakiegokolwiek formy przemocy wobec innych uczniów;
9. Uczniowie mają obowiązek informowania pracowników Szkoły o zaistniałych zagrożeniach;
10. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek szukania pomocy u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w Szkole procedurami);
11. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w Szkole procedury bezpieczeństwa - wiedzą jak zachować się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą w Szkole zwrócić się o pomoc;

12. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Szkole pomoc, zgodnie

z obowiązującymi procedurami;

13. Uczniowie szanują przestrzeń osobistą i intymną swoich kolegów i koleżanek. Uczniowie szanują prawo swoich kolegów i koleżanek do prywatności;

14. Uczniowie najpierw pytają czy mogą pożyczyć jakąś rzecz od koleżanki/kolegi.

15. Jeśli pojawi się nieporozumienie między tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:

a. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę,

a konflikt się tylko pogorszy;

b. Powiedz, co według ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA);

c. Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś;

d. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć;

e. Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

Jeśli nie uda się wam rozwiązać konfliktu, pamiętajcie, że zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy.

Niedozwolone zachowania uczniów w Szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a. agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
- wymuszenia,
- napastowanie seksualne,
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
- fizyczne zaczepki,
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
- rzucanie w kogoś przedmiotami.

b. agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska,
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary,
- bezpośrednie obrażanie ofiary,
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
- groźby i język nienawiści tzw. *Hejt*.

c. agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie,
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie/lekceważenie,
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
- wulgarne gesty,

- śledzenie/szpiegowanie,
- obraźliwe SMS-y i MMS-y,
- wiadomości na forach internetowych,
- telefony i e-maile zawierające groźby, wulgarne, poniżające, zastraszające,
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary,
- straszenie,
- szantażowanie.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Szkole lub klasie, np. przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (gazów pieprzowych i łzawiących itp., środków pirotechnicznych, tańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie Szkoły;

3. Nieuzasadnione opuszczanie sali lekcyjnej bez zgody nauczyciela. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren Szkoły w trakcie przerwy lub lekcji;

4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych

w Szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu lub życiu;

5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych;

6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów (w tym e-papierosów), picie alkoholu, napojów energetyzujących, stosowanie narkotyków i innych substancji odurzających;

7. Rozprowadzanie narkotyków i wszelkich substancji zabronionych;

8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w Szkole lub poza nią;

9. Używanie wulgaryzmów w Szkole i poza nią;

10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej;

11. Kradzież / przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej;

12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów;

13. Wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne;

14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami, np. udział w bójce;

15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w Szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu;

16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie);

17. Znęcanie się i/lub współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie;

18. Aroganckie / niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy; kłamanie, oszukiwanie kolegów / innych osób w Szkole;

19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów / osób bez ich zgody;

20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób;

21. Stosowanie wobec innych uczniów / innych osób różnych form cyberprzemocy.

CZĘŚĆ III

KORZYSTANIE PRZEZ MAŁOLETNICH Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU

Zasady korzystania z komputerów z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno pracownikom, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi;
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć;
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall;
4. Na terenie Szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest:
 - a. pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych,
 - b. bez nadzoru nauczyciela – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie Szkoły,
 - c. za pomocą sieci Wi-Fi Szkoły, po podaniu hasła.
5. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści;
6. Uczniowie korzystają z komputera tylko pod opieką nauczyciela w miejscach do tego przeznaczonych (w pracowni komputerowej, w szkolnej bibliotece);
7. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym;
8. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela i zgodnie z obowiązującym regulaminem/ instrukcją korzystania z komputerów.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie Szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w Szkole zasadami;
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.;
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.;
4. Uczniowie przynoszą do Szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców;
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów;

6. Uczniowie nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie Szkoły, chyba że nauczyciel pozwoli na korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym z telefonu, w celach edukacyjnych;
7. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych;
8. Na terenie Szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu i telefonu komórkowego w czasie trwania zajęć lekcyjnych. Zakaz nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela;
9. Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego polecenie;
10. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami/opiekunami lub w innej ważnej sprawie;
11. Na terenie Szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w Szkole, w tym uroczystości szkolnych;
12. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne;
13. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez Szkołę

1. Każdorazowo decyzję o zabranii na wycieczkę telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik/opiekun wycieczki;
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę/wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia;

3. Podczas wyjść zorganizowanych przez Szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go.

CZĘŚĆ IV

OCHRONA MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI Z SIECI

Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi;
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
 - treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków oraz innych środków i substancji niebezpiecznych),
 - treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
 - różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
 - a. monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych,
 - b. instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie,
 - c. edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
 - d. prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych; odróżnianie dobra od zła),
 - e. prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania

z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,

f. włączenie rodziców uczniów w działania Szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy - poinformowanie ich o polityce Szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: warsztaty, szkolenia dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,

g. podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści,

h. określenie procedury wskazującej osoby w Szkole, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/ zaobserwowanej cyberprzemocy.

CZĘŚĆ V

OCHRONA PRYWATNOŚCI MAŁOLETNIEGO

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zgodnie z obowiązującym prawem;
2. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem;
3. Osoba małoletnia powyżej 16. roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie;
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16. roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji;
5. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W Szkole opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania;
2. Dyrektor Szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych;
3. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

CZĘŚĆ VI
ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO
W PRZYPADKU DOZNAWANIA PRZEZ NIEGO KRZYWDY

RODZAJ KRZYWDY

**ZNĘCANIE SIĘ, PRZEMOC FIZYCZNA, SŁOWNA, PSYCHICZNA
STOSOWANE WOBEC MAŁOLETNIEGO**

Opis sytuacji:

Ktoś stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

Przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie innej osoby do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w kogoś przedmiotami;

Przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć;

Przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe napisy, wulgarne gesty, śledzenie/szpiedgowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych; telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do ofiary; straszenie; szantażowanie.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co cię spotyka;
2. Nauczyciel / wychowawca, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym;
3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, nauczyciel/wychowawca podejmie stosowne, zgodne ze statutem Szkoły, działania;
4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym lub psychologiem (lub innym nauczycielem, któremu ufasz);
5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym nauczyciela/wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi lub wicedyrektorowi Szkoły, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy;

6. W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad tobą oraz nieskutecznej reakcji Szkoły na działania sprawcy rodzice mogą zgłosić ten fakt do instytucji zewnętrznych, które podejmą działania wyjaśniające.

RODZAJ KRZYWDY

CELOWE ZNISZCZENIE LUB KRADZIEŻ RZECZY MAŁOLETNIEGO

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia twoich rzeczy wychowawcy lub innemu nauczycielowi - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia;
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom;
3. O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi lub psychologowi szkolnemu, który zgodnie z twoimi potrzebami, udzieli ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub innej formy pomocy;
4. W przypadku braku wyjaśnienia sytuacji, rodzice wraz z tobą mogą zgłosić zaistniały fakt do instytucji zewnętrznych, które podejmą działania wyjaśniające.

RODZAJ KRZYWDY

PRZEMOC DOMOWA STOSOWANA WOBEC MAŁOLETNIEGO

Przemoc domowa – to umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a. narażające cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b. naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach,
- c) powodujące szkody na twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające cię dostępu do środków finansowych,
- e) istotnie naruszające twoją prywatność lub wzbudzające u ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Możesz ujawnić nauczycielowi/wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla

ciebie sytuacji. Może wystąpić również przypadek, że nauczyciel obserwując cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji nauczyciel/wychowawca lub inny pracownik, do którego masz zaufanie, przeprowadza rozmowę z tobą oraz twoimi rodzicami / prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń;

2. Po uzyskaniu informacji od ciebie nauczyciel/wychowawca lub inny pracownik Szkoły, do którego masz zaufanie, podejmie interwencję w twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiorą od ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś/-aś czy zagrożenia twojego bezpieczeństwa;

Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Nauczyciel/wychowawca i pedagog/psycholog dadzą ci czas na wypowiedzenie się i nie będą cię korygować, mogą ci zadać dodatkowe pytania, aby uzyskać jak najwięcej informacji;

3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem szkolnym lub/i psychologiem. Udzielą ci oni wsparcia w tej trudnej dla ciebie sytuacji oraz uwzględniając twoje potrzeby, zaplanują działania, które zapewnią ci ochronę przed krzywdzeniem.

RODZAJ KRZYWDY

DYSKRYMINACJA – NIERÓWNE TRAKTOWANIE MAŁOLETNIEGO

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne.

Przykłady przejawów dyskryminacji w szkole: Ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Porozmawiaj z nauczycielem, któremu ufasz lub wychowawcą - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić nauczyciela o pomoc i interwencję w tej sprawie;

2. Poinformuj także swoich rodziców/opiekunów o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia;

3. Zasięgnij porady szkolnego pedagoga lub psychologa – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Pedagog szkolny lub/i psycholog zgodnie z twoimi potrzebami udzielą ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej;

4. Twoi rodzice i ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka;

5. W przypadku nieotrzymania satysfakcjonującej pomocy ze strony Szkoły, twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwej instytucji zewnętrznej, np. Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka.

RODZAJ KRZYWDY

STOSOWANIE WOBEC MAŁOLETNIEGO CYBERPRZEMOCY

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłeś przemocy w sieci w jakiejkolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów lub innej z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod ciebie wbrew twojej woli.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec ciebie;
2. Zgłoś ten fakt nauczycielowi/wychowawcy, pedagogowi/psychologowi lub innemu pracownikowi Szkoły, do którego masz zaufanie;
3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich osobie, do której zwróciłeś się o pomoc. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci;
4. Nauczyciel/wychowawca lub pedagog /psycholog lub inny pracownik, do którego masz zaufanie, wspólnie z tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem. Jeśli uznacie, że zdarzenie nosi znamiona cyberprzemocy, koniecznie poinformujcie o tym fakcie wychowawcę, pedagoga szkolnego lub psychologa;
5. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy informować twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z tobą, rodzicami i Dyrektorem Szkoły;
6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym lub psychologiem (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

RODZAJ KRZYWDY

ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA MAŁOLETNIEGO W WYNIKU SEKSTINGU

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez Internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce

niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu:

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej;
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie;
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

Jeśli ty i/lub twoi rodzice lub opiekunowie prawni uznają, że jesteś ofiarą sekstingu:

1. Opowiedz o tym dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz;
2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie;
3. Przekaż zebrane materiały nauczycielowi/wychowawcy, pedagogowi szkolnemu lub psychologowi szkolnemu;
4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony przez Szkołę opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla ciebie – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla twojej indywidualności i przeżytego stresu;
5. Jeżeli ty i twoi rodzice/opiekunowie uznacie, że pomoc Szkoły jest niewystarczająca, możecie zawsze zgłosić sprawę do odpowiedniej instytucji zewnętrznej, która pomoże wam rozwiązać ten problem.

RODZAJ KRZYWDY

WYSYŁANIE MAŁOLETNIEMU W INTERECIE TREŚCI SZKODLIWYCH, NIELEGALNYCH I NIEPOŻĄDANYCH

Treści niepożądane to treści, które mogą wywołać u ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

Jeżeli ktoś wysyła ci w Internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne, *fake newsy* - fałszywe wiadomości:

1. Zgłoś ten fakt rodzicom/opiekunom oraz wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu (albo innemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz);
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców/opiekunów i pracowników Szkoły. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich wychowawcę;
3. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać u ciebie duży stres i frustrację. Skontaktuj się z pedagogiem lub psychologiem szkolnym i opowiedz mu, co czujesz – skorzystaj z ich pomocy.

RODZAJ KRZYWDY

NARUSZENIE PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCE NIEODPOWIEDNIEGO BĄDŹ NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA W SIECI DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO

1. Gdy sprawcą jest uczeń – kolega ofiary ze szkoły czy klasy, skontaktuj się z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym lub innym pracownikiem Szkoły do którego masz zaufanie;
2. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia twoich praw;
3. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów;
4. W miarę twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia twoich praw. Zgromadź sam lub z pomocą pracownika Szkoły, posiadającego umiejętności z zakresu technologii cyfrowej materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania;
5. Przekaż dowody rodzicom/opiekunom i pracownikowi Szkoły, który zajmuje się twoją sprawą;
6. Dokonaj zmian identyfikujących cię w sieci – powinni być przy tym obecni twoi rodzice/opiekunowie;
7. Jeżeli naruszenie twoich praw skutkuje dla ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do pedagoga szkolnego lub psychologa o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z tobą i twoimi rodzicami/opiekunami rodzaj pomocy dla ciebie i

wdrożą działania chroniące cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.

RODZAJ KRZYWDY

NAWIĄZYWANIE PRZEZ MAŁOLETniego NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

ŚCIEŻKA POSTĘPOWANIA MAŁOLETniego

Jeśli twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w Szkole taki problem związany z tobą lub zrobisz to ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom/opiekunom, wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz;
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody – możesz skorzystać z pomocy pracownika Szkoły;
3. Przekaż dowody wychowawcy i rodzicom/opiekunom. Od chwili przekazania przez ciebie i rodziców/opiekunów dowodów Szkole, to ona we współpracy z rodzicami zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. Dalsze dochodzenie w twojej sprawie prowadzi policja. W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15, Szkoła ma obowiązek powiadomienia policji lub sądu rodzinnego;
4. Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga szkolnego lub/i psychologa.

GDZIE MOŻESZ ZGŁOSIĆ SIĘ PO POMOC?

Jeśli znasz kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sam znajdujesz się w trudnej sytuacji, możesz zwrócić się o pomoc do:

- rodziców, dyrektora Szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w *Standardach Ochrony Małoletnich* oraz każdej osoby, której ufasz,
- instytucji niosących pomoc dzieciom oraz policji.

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW:

112 – Policja

116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

800 121 212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka